

**PROGRAM KURSU SPECJALISTYCZNEGO
OPIEKA NAD PACJENTEM Z PRZEWLEKŁĄ OBTURACYJNĄ CHOROBAŁĄ PŁUC
(POChP)**

dla pielegniarek

Program został zatwierdzony przez Ministra Zdrowia w dniu 02.02.2017r.

uwzględnia:

1. Aktualizację programów szkoleń specjalizacyjnych, kursów kwalifikacyjnych i kursów specjalistycznych w obszarze miejsca realizacji stażu zgodnie z zapisami rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 17 maja 2012r. w sprawie systemu resortowych kodów identyfikacyjnych oraz szczegółowego sposobu ich nadawania (Dz. U. poz. 594), zatwierdzoną przez Ministra Zdrowia w dniu 31.08.2017 r.

Warszawa 2017

PROGRAM PRZYGOTOWANY PRZEZ ZESPÓŁ PROGRAMOWY W SKŁADZIE¹

- 1. dr n. med. Bernadeta Cegła – Przewodnicząca Zespołu;** Zakład Pielęgniarstwa Internistycznego Wydziału Nauk o Zdrowiu, Collegium Medicum im. L. Rydygiera w Bydgoszczy Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu
- 2. mgr piel. Aneta Dowbór-Dzwonka –** Zakład Pielęgniarstwa Internistycznego Wydziału Nauk o Zdrowiu, Collegium Medicum im. L. Rydygiera w Bydgoszczy Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu
- 3. mgr piel. Dorota Czajkowska –** Oddział Chorób Płuc i Niewydolności Oddychania, Kujawsko – Pomorskie Centrum Pulmonologii w Bydgoszczy
- 4. mgr piel. Beata Połtyn –** Wojewódzki Ośrodek Domowego Leczenia Tlenem, Kujawsko – Pomorskie Centrum Pulmonologii w Bydgoszczy

RECENZENCI PROGRAMU

- 1. prof. dr hab. n. med. Halina Batura-Gabryel–** Konsultant Krajowy w dziedzinie chorób płuc, Katedra i Klinika Pulmonologii, Alergologii i Onkologii Pulmonologicznej, Uniwersytet Medyczny im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu
- 2. dr n. med. Halina Doroszkiewicz –** Klinika Geriatrii Wydział Nauk o Zdrowiu, Uniwersytet Medyczny w Białymstoku

---

¹ Powołany Zarządzeniem Nr 73/15 Dyrektora Centrum Kształcenia Podyplomowego Pielęgniarek i Położnych z dnia 8 października 2015r., w sprawie powołania Zespołu do spraw Opracowania Programu Kształcenia Podyplomowego Pielęgniarek i Położnych.

**AKTUALIZACJA zatwierdzona przez Ministra Zdrowia w dniu 31.08.2017r.
PRZYGOTOWANA PRZEZ ZESPÓŁ ds. EWALUACJI W SKŁADZIE**

- 1. dr hab. n. hum. Maria Kózka, prof. UJ** – Konsultant Krajowy w dziedzinie pielęgniarstwa
- 2. dr n. o zdr. Grażyna Wójcik** – Prezes Polskiego Towarzystwa Pielęgniarskiego
- 3. mgr Sabina Wiatkowska** – Przewodnicząca Komisji Nauki, Kształcenia i Rozwoju Zawodowego w Naczelnej Radzie Pielęgniarek i Położnych

Powołany Zarządzeniem Nr 32/17 Dyrektora Centrum Kształcenia Podyplomowego Pielęgniarek i Położnych z dnia 19 maja 2017 r. w sprawie powołania zespołu do spraw ewaluacji programów szkoleń specjalizacyjnych, kursów kwalifikacyjnych i kursów specjalistycznych w obszarze miejsca realizacji stażu zgodnie z zapisami rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 17 maja 2012 r. w sprawie systemu resortowych kodów identyfikacyjnych oraz szczegółowego sposobu ich nadawania (Dz. U. poz. 594).

1. ZAŁOŻENIA ORGANIZACYJNO-PROGRAMOWE

Rodzaj kształcenia

Kurs specjalistyczny jest to rodzaj kształcenia, który zgodnie z ustawą z dnia 15 lipca 2011 r. o zawodach pielęgniarki i położnej (Dz. U. z 2016 r., poz. 1251z późn. zm.) ma na celu uzyskanie przez pielęgniarkę lub położną wiedzy i umiejętności do wykonywania określonych czynności zawodowych przy udzielaniu świadczeń pielęgnacyjnych, zapobiegawczych, diagnostycznych, leczniczych lub rehabilitacyjnych.

Efekty kształcenia wskazane w programie kursu specjalistycznego *Opieka nad pacjentem z przewlekłą obturacyjną chorobą płuc (POChP), dla pielęgniarek* są dla organizatora i uczestnika kształcenia obowiązkowym elementem programu. Osiągnięcie wskazanych efektów kształcenia gwarantuje, że każdy uczestnik kursu specjalistycznego będzie posiadać takie same kwalifikacje, niezależnie od miejsca ukończenia kształcenia, podmiotu organizującego kształcenie oraz systemu kształcenia.

Cel kształcenia

Przygotowanie pielęgniarek do profesjonalnego, samodzielnego wykonywania świadczeń zdrowotnych związanych z profilaktyką i opieką nad pacjentem z przewlekłą obturacyjną chorobą płuc, w warunkach opieki stacjonarnej i domowej.

Czas trwania kształcenia

Łączna liczba godzin przeznaczonych na realizację programu kursu specjalistycznego w kontakcie z wykładowcą/opiekunem stażu wynosi **145** godzin dydaktycznych:

zajęcia teoretyczne – **49** godzin;

zajęcia praktyczne – **96** godzin.

Organizator kształcenia w porozumieniu z kierownikiem kursu, ma prawo dokonać modyfikacji czasu trwania zajęć teoretycznych. Oznacza to, że 90% łącznej liczby godzin przeznaczonych na realizację programu nie podlega zmianie. Wskazane 10%, **co stanowi nie więcej niż 14 godzin, może być wykorzystane na samokształcenie.**

Sposób organizacji

Za przebieg i organizację kursu specjalistycznego odpowiedzialny jest organizator kształcenia.

Planując realizację kształcenia organizator powinien:

1. Opracować regulamin organizacyjny kursu specjalistycznego, który w szczególności określa:
  - organizację;
  - zasady i sposób naboru osób;
  - prawa i obowiązki osób uczestniczących;
  - zakres obowiązków kadry dydaktycznej prowadzącej nauczanie teoretyczne i praktyczne;
  - zasady przeprowadzenia egzaminu końcowego.
2. Powołać kierownika kursu specjalistycznego.

Do zadań kierownika kursu oprócz zadań określonych w przepisach Ministra Zdrowia z tego zakresu powinno należeć:

- współdecydowanie o doborze kadry dydaktycznej;
- przedstawienie uczestnikom kursu: celu, programu i organizacji kształcenia;
- ocenianie placówek szkolenia praktycznego wg specyfiki i organizacji zajęć;
- pomaganie w rozwiązywaniu problemów;
- udzielanie indywidualnych konsultacji uczestnikom kursu;
- zbieranie i analizowanie opinii o przebiegu kursu.

3. Przeprowadzić postępowanie kwalifikacyjne.
4. Powołać wykładowców posiadających kwalifikacje określone w programie kursu.
5. Powołać w uzgodnieniu z kierownikiem kursu opiekunów szkolenia praktycznego, którzy powinni być merytorycznymi pracownikami placówek, w których odbywa się szkolenie praktyczne. Do zadań opiekuna szkolenia praktycznego należy:
  - instruktaz wstępny (zapoznanie z celem szkolenia praktycznego z organizacją pracy, wyposażeniem placówki, jej personelem, zakresem udzielanych świadczeń i in.);
  - instruktaz bieżący (organizacja i prowadzenie zajęć, kontrola nad ich prawidłowym przebiegiem, pomoc w rozwiązywaniu problemów i in.);
  - instruktaz końcowy (omówienie i podsumowanie zajęć, zaliczenie świadczeń zdrowotnych określonych w programie kształcenia, ocena uzyskanych wiadomości i umiejętności).
6. Zapewnić bazę dydaktyczną do szkolenia teoretycznego, dostosowaną do liczby uczestników kursu.
7. Zapewnić środki dydaktyczne, o których mowa w programie poszczególnych modułów.
8. Dobrać placówki stażowe zgodnie z planem nauczania, w których możliwe będzie zdobywanie umiejętności niezbędnych do wykonywania określonych świadczeń zdrowotnych.
9. Posiadać wewnętrzny system monitorowania jakości kształcenia.

Sposób sprawdzania efektów kształcenia:

W toku realizacji programu przewiduje się ocenianie:

1. Bieżące – rozumiane jako zaliczanie poszczególnych modułów (sprawdzenie stopnia opanowania wiedzy i umiejętności będących przedmiotem nauczania teoretycznego i praktycznego, w tym świadczeń zdrowotnych przewidzianych w programie kształcenia).
2. Końcowe – zgodnie z ustawą z dnia 15 lipca 2011 r. o zawodach pielęgniarki i położnej (Dz. U. z 2016 r., poz. 1251z późn. zm.) kurs specjalistyczny kończy się egzaminem teoretycznym, przeprowadzonym w formie pisemnej lub ustnej, albo egzaminem praktycznym.

Rodzaj egzaminu i formę egzaminu teoretycznego ustala organizator kształcenia, z uwzględnieniem zakresu, w jakim prowadzony jest kurs specjalistyczny.

2. OGÓLNE EFEKTY KSZTAŁCENIA

Zaświadczenie o ukończeniu kursu specjalistycznego *Opieka nad pacjentem z przewlekłą obturacyjną chorobą płuc (POChP)* otrzymuje pielęgniarka, która:

1) w zakresie wiedzy posiada

- specjalistyczną wiedzę z zakresu diagnozowania, metod leczenia przewlekłej obturacyjnej choroby płuc;
- specjalistyczną wiedzę z zakresu pielęgnowania i edukacji pacjenta z przewlekłą obturacyjną chorobą płuc;
- znajomość działań profilaktycznych umożliwiających zapobieganie rozwojowi POChP i jej skutków;
- znajomość regulacji prawnych odnoszących się do udzielania specjalistycznych świadczeń zdrowotnych pacjentowi z przewlekłą obturacyjną chorobą płuc;

2) w zakresie umiejętności potrafi:

- świadczyć profesjonalną, specjalistyczną opiekę nad pacjentem z przewlekłą obturacyjną chorobą płuc w zakresie pielęgnowania oraz czynnego uczestnictwa w procesie diagnostyczno-terapeutycznym w warunkach opieki stacjonarnej i domowej;

- przygotować i prowadzić w sposób profesjonalny działania edukacyjne wobec chorego i/lub jego rodziny mające na celu zapobieganie negatywnym skutkom schorzenia i poprawę jakości życia chorego;
- realizować działania doradcze w stosunku do członków zespołu terapeutycznego świadczących opiekę na rzecz chorych z przewlekłą obturacyjną chorobą płuc;
- przygotować i zrealizować w sposób profesjonalny szkolenie z zakresu pielęgnowania pacjenta z przewlekłą obturacyjną chorobą płuc;

3) w zakresie kompetencji społecznych:

- szanuje godność i autonomię pacjenta bez względu na jego wiek, płeć, niepełnosprawność, orientację seksualną oraz pochodzenie narodowe i etniczne;
- przestrzega tajemnicy zawodowej oraz zasad etyki zawodowej;
- przestrzega praw pacjenta;
- wykazuje odpowiedzialność za wykonywane świadczenia zdrowotne;
- współpracuje z innymi członkami zespołu opieki zdrowotnej na wszystkich etapach procesu diagnostyczno-terapeutycznego;
- podejmuje działania na rzecz podnoszenia kwalifikacji i kompetencji zawodowych.

3. SZCZEGÓŁOWE EFEKTY KSZTAŁCENIA

W zakresie wiedzy uczestnik kursu:

- W1. omawia anatomię układu oddechowego i fizjologię oddychania;
- W2. wymienia i opisuje funkcje płuc;
- W3. charakteryzuje mechanikę oddychania;
- W4. charakteryzuje zjawisko wymiany gazowej;
- W5. definiuje POChP;
- W6. wymienia typowe dla POChP zmiany patomorfologiczne w układzie oddechowym;
- W7. omawia patofizjologię zaburzeń oddychania w przebiegu POChP;
- W8. omawia wskaźniki epidemiologiczne dotyczące POChP;
- W9. wyjaśnia etiologię powstawania choroby;
- W10. wymienia i omawia objawy POChP;
- W11. różnicuje kategorie zaawansowania POChP w zależności od nasilenia objawów;
- W12. wymienia powikłania narządowe towarzyszące POChP;
- W13. wymienia metody rozpoznawania POChP;
- W14. omawia badania stosowane w diagnostyce POChP;
- W15. przedstawia procedury przygotowania pacjenta do badań diagnostycznych, opieki w trakcie i po badaniach;
- W16. omawia fazy profilaktyki POChP i zakres działań w każdej z nich dla poprawy jakości życia pacjenta;
- W17. wymienia programy profilaktyczne i opisuje ich założenia;
- W18. wyjaśnia znaczenie edukacji w profilaktyce POChP;
- W19. charakteryzuje rolę pielęgniarki w profilaktyce POChP;
- W20. omawia cele i metody leczenia stosowane w POChP;
- W21. określa zadania pielęgniarki w leczeniu pacjenta z POChP.
- W22. wymienia elementy wyposażenia pracowni spirometrycznej;
- W23. wymienia leki stosowane przy wykonywaniu badania spirometrycznego;
- W24. opisuje budowę i działanie spirometru;
- W25. omawia zasady kontroli jakości funkcjonowania sprzętu stosowanego do badań spirometrycznych;
- W26. wymienia wskazania i przeciwwskazania do spirometrii;
- W27. omawia zasady prawidłowego wykonania badania spirometrycznego;

- W28. wymienia czynniki utrudniające poprawne przeprowadzenie badania;
- W29. omawia przyczyny uzyskiwania nieprawidłowych wyników badania spirometrycznego;
- W30. omawia parametry badania spirometrycznego;
- W31. zna wartości należne dla badań spirometrycznych;
- W32. opisuje zasady higieny i kontroli transmisji zakażeń;
- W33. określa cele opieki pielęgniarskiej w POChP;
- W34. określa zakres informacji niezbędnych do sformułowania diagnozy pielęgniarskiej;
- W35. omawia zakres działań opiekuńczo-pielęgnacyjnych podejmowanych wobec chorego z POChP;
- W36. charakteryzuje zadania pielęgniarki w terapii pacjenta z POChP;
- W37. omawia formy i sposoby udzielania wsparcia choremu z POChP (wsparcie emocjonalne, informacyjne, instrumentalne);
- W38. zna metody oceny działań pielęgniarskich;
- W39. omawia dokumentację pielęgniarską prowadzoną u pacjenta z POChP;
- W40. charakteryzuje cele i istotę rehabilitacji pulmonologicznej;
- W41. omawia zasady doboru ćwiczeń oddechowych w oparciu o parametry oddechowe i testy czynnościowe;
- W42. przedstawia ćwiczenia kontrolowanego oddychania;
- W43. wymienia sposoby mechanicznego wspomagania w usuwaniu wydzieliny z dróg oddechowych;
- W44. omawia działania sprzyjające relaksacji i wyciszeniu chorego;
- W45. charakteryzuje pozycje ciała niwelujące duszność i umożliwiające wypoczynek;
- W46. charakteryzuje rodzaje wsparcia udzielanego pacjentowi w celu aktywizowania do wykonywania ćwiczeń;
- W47. opisuje formy edukacji zdrowotnej, metody i środki dydaktyczne stosowane w edukacji pacjentów z POChP;
- W48. określa rolę pielęgniarki w edukacji zdrowotnej chorego z POChP i/lub jego rodziny;
- W49. omawia obszary edukacji w POChP;
- W50. wyjaśnia znaczenie edukacji zdrowotnej w procesie terapeutycznym chorego z POChP;
- W51. charakteryzuje formalno-prawne podstawy domowego leczenia tlenem;
- W52. omawia zastosowanie tlenu jako środka leczniczego wykorzystywanego w terapii zaawansowanej POChP i efekty jego działania;
- W53. wymienia wskazania do zastosowania przewlekłej tlenoterapii;
- W54. wymienia i omawia budowę stosowanych źródeł tlenu w domowym leczeniu tlenem;
- W55. charakteryzuje problemy psychospołeczne chorych poddawanych domowemu leczeniu tlenem;
- W56. zna zasady prowadzenia domowej tlenoterapii;
- W57. omawia kryteria i narzędzia stosowane w ocenie stanu pacjenta leczonego tlenem w warunkach domowych;
- W58. przedstawia znaczenie edukacji pacjenta z POChP w zakresie DLT.

W zakresie umiejętności uczestnik kursu potrafi:

- U1. identyfikować czynniki ryzyka chorób układu oddechowego;
- U2. interpretować wskaźniki epidemiologiczne przewlekłej obturacyjnej choroby płuc;
- U3. rozróżniać cechy prawidłowego oddychania i zaburzeń w oddychaniu;
- U4. rozpoznawać typowe dla POChP zmiany patofizjologiczne;
- U5. różnicować zaburzenia oddychania występujące podczas wysiłku, jak i w spoczynku u chorych z POChP;
- U6. rozpoznać typowe objawy POChP;
- U7. określić kategorię zaawansowania choroby na podstawie objawów;

- U8. przygotować pacjenta zgodnie z procedurą do badań stosowanych w diagnostyce POChP;
- U9. opiekować się pacjentem w trakcie i po badaniach;
- U10. wstępnie ocenić, w zakresie posiadanych kompetencji, parametry i wyniki badań diagnostycznych stosowanych w POChP;
- U11. wyjaśnić pacjentowi cele i zasady realizacji programów profilaktycznych POChP;
- U12. wyjaśnić pacjentowi znaczenie profilaktyki II i III rzędowej dla poprawy kondycji zdrowotnej;
- U13. uczestniczyć w leczeniu pacjenta z POChP;
- U14. przygotować spirometr do wykonania badania;
- U15. przeprowadzić kontrolę jakości funkcjonowania sprzętu stosowanego do badań spirometrycznych;
- U16. przeprowadzić wywiad z pacjentem przed przeprowadzeniem badania;
- U17. przygotować pacjenta do badania spirometrycznego;
- U18. zidentyfikować czynniki utrudniające poprawne przeprowadzenie badania;
- U19. wykonać badanie spirometryczne i dokonać wstępnej oceny wyniku;
- U20. udokumentować wykonane badanie;
- U21. przestrzegać zasad higieny i kontroli transmisji zakażeń;
- U22. gromadzić dane o stanie pacjenta;
- U23. rozpoznawać problemy opiekuńczo-pielęgnacyjne pacjenta wynikające z dysfunkcji układu oddechowego;
- U24. opracować indywidualne plany opieki i wdrażać zaplanowane działania;
- U25. ocenić stopień osiągnięcia celów krótko- i długoterminowych w realizacji planu opieki;
- U26. dokumentować podejmowane działania pielęgniarские;
- U27. dobrać ćwiczenia oddechowe w oparciu o parametry oddechowe i testy czynnościowe;
- U28. przygotować pacjenta do ćwiczeń i nadzorować prawidłowość wykonywanych ćwiczeń i zabiegów rehabilitacyjnych (fizjoterapia klatki piersiowej, drenaż ułożeniowy, działania przyrządowe z wykorzystaniem trenażerów i sprzętów ułatwiających ewakuację wydzieliny);
- U29. zaplanować proces edukacji z uwzględnieniem wszystkich jego etapów;
- U30. opracować indywidualny program edukacji dla pacjenta z POChP i/lub jego rodziny;
- U31. edukować chorego z POChP i/lub jego rodzinę w zakresie systematycznego prowadzenia samokontroli;
- U32. edukować chorego i jego rodzinę w zakresie prawidłowego przyjmowania leków wziewnych;
- U33. przygotować chorego z POChP i jego rodzinę do realizowania elementów rehabilitacji pulmonologicznej;
- U34. motywować chorego z POChP do porzucenia nałogu tytoniowego i utrzymania abstynencji nikotynowej;
- U35. edukować chorego z POChP w zakresie prawidłowego reagowania w sytuacji zaostrzenia choroby;
- U36. poinstruować chorego z POChP i/lub jego rodzinę o działaniach zmniejszających ryzyko wystąpienia infekcji;
- U37. edukować pacjenta w zakresie prawidłowego trybu życia zalecanego w POChP;
- U38. udzielać informacji w zakresie możliwości pozyskiwania sprzętu rehabilitacyjnego i wyrobów medycznych objętych świadczeniem gwarantowanym;
- U39. przygotować chorego i jego rodzinę do DLT;
- U40. nauczyć chorego i jego rodzinę obsługi źródeł tlenu;
- U41. wskazać działania terapeutyczne i niepożądane wynikające z przewlekłego stosowania tlenu;

- U42. wykonać test kontrolny w kierunku abstynencji nikotynowej z użyciem smokerlyzera;
- U43. oceniać skuteczność tlenoterapii w opiece domowej na podstawie stosowanych kryteriów;
- U44. wykonać okresową kontrolę przyjmowania tlenu (sprawdzenie licznika zużytego tlenu, obliczanie średniego zużycia tlenu w l/dobę);
- U45. prowadzić dokumentację domowego leczenia tlenem.

W zakresie kompetencji społecznych uczestnik kursu:

- K1. przestrzega zasad etyki zawodowej;
- K2. systematycznie wzbogaca swoją wiedzę zawodową i umiejętności w celu zapewnienia wysokiej jakości świadczonej opieki pielęgniarskiej;
- K3. przestrzega tajemnicy zawodowej;
- K4. przestrzega praw pacjenta;
- K5. wykazuje się odpowiedzialnością w wykonywaniu świadczeń zdrowotnych i powierzonych obowiązków;
- K6. wykazuje umiejętność pracy w zespole interdyscyplinarnym.

4. PLAN NAUCZANIA

Lp.	Nazwa modułu	Liczba godzin teorii	Miejsce realizacji stażu	Liczba godzin stażu	Łączna liczba godzin kontaktowych
I	Profilaktyka i kliniczne podstawy POChP	10	-	-	10
II	Badanie spirometryczne - wykonanie i wstępna ocena	11	Pracownia spirometryczna; Pracownia badań czynnościowych układu oddechowego	25	36
III	Kompleksowa opieka nad chorym z POChP	18	Oddział chorób płuc; Oddział chorób wewnętrznych	35	71
			Oddział rehabilitacji pulmonologicznej; Oddział chorób płuc; Oddział chorób wewnętrznych	18	
IV	Domowe leczenie tlenem (DLT)	10	Poradnia domowego leczenia tlenem; Zakład opieki paliatywnej; Zakład opiekuńczo-leczniczy	18	28
Łącznie		49		96	145*

*Organizator kształcenia w porozumieniu z kierownikiem, ma prawo dokonać modyfikacji czasu trwania zajęć teoretycznych. Oznacza to, że 90% łącznej liczby godzin przeznaczonych na realizację programu nie podlega zmianie. Wskazane 10%, co stanowi nie więcej niż 14 godzin, może być wykorzystane na samokształcenie.

5. MODUŁY KSZTAŁCENIA**5.1. MODUŁ I**

Nazwa modułu	PROFILAKTYKA I KLINICZNE PODSTAWY POChP
Cel kształcenia	Przygotowanie pielęgniarki do udziału w procesie zapobiegania, diagnozowania i leczenia POChP.
Efekty kształcenia dla modułu	<p>W wyniku kształcenia uczestnik kursu:</p> <p>W zakresie wiedzy:</p> <p>W1. omawia anatomię układu oddechowego i fizjologię oddychania;</p> <p>W2. wymienia i opisuje funkcje płuc;</p> <p>W3. charakteryzuje mechanikę oddychania;</p> <p>W4. charakteryzuje zjawisko wymiany gazowej;</p> <p>W5. definiuje POChP;</p> <p>W6. wymienia typowe dla POChP zmiany patomorfologiczne w układzie oddechowym;</p> <p>W7. omawia patofizjologię zaburzeń oddychania w przebiegu POChP;</p> <p>W8. omawia wskaźniki epidemiologiczne dotyczące POChP;</p> <p>W9. wyjaśnia etiologię powstawania choroby;</p> <p>W10. wymienia i omawia objawy POChP;</p> <p>W11. różnicuje kategorie zaawansowania POChP w zależności od nasilenia objawów;</p> <p>W12. wymienia powikłania narządowe towarzyszące POChP;</p> <p>W13. wymienia metody rozpoznawania POChP;</p> <p>W14. omawia badania stosowane w diagnostyce POChP;</p> <p>W15. przedstawia procedury przygotowania pacjenta do badań diagnostycznych, opieki w trakcie i po badaniach;</p> <p>W16. omawia fazy profilaktyki POChP i zakres działań w każdej z nich dla poprawy jakości życia pacjenta;</p> <p>W17. wymienia programy profilaktyczne i opisuje ich założenia;</p> <p>W18. wyjaśnia znaczenie edukacji w profilaktyce POChP;</p> <p>W19. charakteryzuje rolę pielęgniarki w profilaktyce POChP;</p> <p>W20. omawia cele i metody leczenia stosowane w POChP;</p> <p>W21. określa zadania pielęgniarki w leczeniu pacjenta z POChP.</p>

	<p>W zakresie umiejętności potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> U1. identyfikować czynniki ryzyka chorób układu oddechowego; U2. interpretować wskaźniki epidemiologiczne przewlekłej obturacyjnej choroby płuc; U3. rozróżniać cechy prawidłowego oddychania i zaburzeń w oddychaniu; U4. rozpoznawać typowe dla POChP zmiany patofizjologiczne; U5. różnicować zaburzenia oddychania występujące podczas wysiłku, jak i w spoczynku u chorych z POChP; U6. rozpoznać typowe objawy POChP; U7. określić kategorię zaawansowania choroby na podstawie objawów; U8. przygotować pacjenta zgodnie z procedurą do badań stosowanych w diagnostyce POChP; U9. opiekować się pacjentem w trakcie i po badaniach; U10. wstępnie ocenić, w zakresie posiadanych kompetencji, parametry i wyniki badań diagnostycznych stosowanych w POChP; U11. wyjaśnić pacjentowi cele i zasady realizacji programów profilaktycznych POChP; U12. wyjaśnić pacjentowi znaczenie profilaktyki II i III rzędowej dla poprawy kondycji zdrowotnej; U13. uczestniczyć w leczeniu pacjenta z POChP. <p>W zakresie kompetencji społecznych:</p> <ul style="list-style-type: none"> K1. przestrzega zasad etyki zawodowej; K2. systematycznie wzbogaca swoją wiedzę zawodową i umiejętności w celu zapewnienia wysokiej jakości świadczonej opieki pielęgniarskiej; K3. przestrzega tajemnicy zawodowej; K4. przestrzega praw pacjenta; K5. wykazuje się odpowiedzialnością w wykonywaniu świadczeń zdrowotnych i powierzonych obowiązków; K6. wykazuje umiejętność pracy w zespole interdyscyplinarnym.
<p>Kwalifikacje osób prowadzących kształcenie</p>	<p>Wykładowcą może być osoba mająca nie mniej niż 5-letni staż zawodowy w zakresie odpowiadającym tematyce prowadzonych zajęć oraz spełnia, co najmniej jeden z warunków:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Pielęgniarka: <ol style="list-style-type: none"> 1) stopień naukowy doktora; 2) tytuł magistra pielęgniarstwa; 3) tytuł licencjata pielęgniarstwa i:

CENTRUM KSZTAŁCENIA PODYPLOMOWEGO PIEŁĘGNIAREK I POŁOŻNYCH

	<p>a) tytuł specjalisty w dziedzinie pielęgniarstwa zachowawczego/internistycznego lub geriatrycznego lub opieki długoterminowej/przewlekłe chorych i niepełnosprawnych <u>lub</u></p> <p>b) ukończony kurs kwalifikacyjny w dziedzinie pielęgniarstwa zachowawczego/internistycznego lub geriatrycznego lub opieki długoterminowej/przewlekłe chorych i niepełnosprawnych <u>lub</u></p> <p>c) ukończony kurs specjalistyczny <i>Opieka nad pacjentem z przewlekłą obturacyjną chorobą płuc (POChP)</i>;</p> <p>4) tytuł magistra w dziedzinie mającej zastosowanie w ochronie zdrowia i tytuł specjalisty w dziedzinie pielęgniarstwa zachowawczego/internistycznego lub geriatrycznego lub opieki długoterminowej/przewlekłe chorych i niepełnosprawnych.</p> <p>2. Lekarz specjalista lub specjalizujący się w dziedzinie chorób płuc lub chorób wewnętrznych – do realizacji zagadnień klinicznych.</p>
Wymagania wstępne	-
Rodzaj i liczba godzin zajęć dydaktycznych wymagających bezpośredniego udziału prowadzącego zajęcia	Wykład – 10 godz.
Stosowane metody dydaktyczne	Wykład informacyjny, konwersatoryjny, dyskusja dydaktycznej, opis, wyjaśnianie, pokaz z instruktążem.
Stosowane środki dydaktyczne	Sprzęt multimedialny, plansze poglądowe, schematy graficzne.
Metody sprawdzania efektów kształcenia uzyskanych przez uczestnika kursu i warunki zaliczenia modułu	<p>W zakresie wiedzy i umiejętności – ustala Organizator kształcenia.</p> <p>W zakresie kompetencji społecznych – obserwacja uczestnicząca.</p>
Treści modułu kształcenia	<p>I. Anatomia układu oddechowego i fizjologia oddychania – 1 godz.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Anatomia układu oddechowego. 2. Funkcja płuc. 3. Pojemność płuc. 4. Rodzaje oddychania.

	<p>5. Mechanika oddychania.</p> <p>6. Wymiana gazowa.</p> <p>II. Przewlekła obturacyjna choroba płuc –2 godz.</p> <p>1. Definicja choroby, etiologia, patogeneza i epidemiologia.</p> <p>2. Patomorfologia zmian występujących w układzie oddechowym w POChP.</p> <p>3. Patofizjologia zaburzeń oddychania w przebiegu POChP:</p> <ul style="list-style-type: none"> – nadmierne wydzielanie śluzu i zaburzenia czynności rzęsek; – zaburzenia wentylacji; – ograniczenie przepływu powietrza przez drogi oddechowe – zaburzenia wymiany gazowej. <p>4. Objawy podmiotowe i przedmiotowe POChP.</p> <p>5. Typy kliniczne choroby: „różowy sapacz”, „niebieski dmuchacz”.</p> <p>6. Kategorie zaawansowania choroby.</p> <p>7. Przyczyny zaostrzeń POChP.</p> <p>8. Powikłania narządowe towarzyszące POChP.</p> <p>III. Diagnostyka przewlekłej obturacyjnej choroby płuc - 1 godz.</p> <p>1. Wywiad i elementy badania fizykalnego.</p> <p>2. Badania obrazowe.</p> <p>3. Badania czynnościowe.</p> <p>4. Badania laboratoryjne.</p> <p>5. Badania bakteriologiczne.</p> <p>6. Badania inwazyjne.</p> <p>7. Nieprawidłowości w wynikach badań diagnostycznych charakterystyczne dla POChP.</p> <p>8. Udział pielęgniarki w badaniach diagnostycznych.</p> <p>IV. Profilaktyka POChP – 4 godz.</p> <p>1. Profilaktyka I, II i III fazy.</p> <p>2. Program profilaktyki przewlekłej obturacyjnej choroby płuc.</p> <p>3. Program profilaktyki chorób odtytoniowych.</p> <p>4. Szczepienia ochronne w profilaktyce POChP (przeciwko grypie, przeciwko Streptococcus pneumoniae).</p>
--	---

	<p>V. Leczenie przewlekłej obturacyjnej choroby płuc – 2 godz.</p> <p>1. Cele i metody leczenia:</p> <ul style="list-style-type: none"> – farmakoterapia, w tym zasady i techniki podawania leków drogą wziewną, – tlenoterapia, – leczenie chirurgiczne, – rehabilitacja oddechowa, – nieinwazyjna wentylacja mechaniczna, – inwazyjna wentylacja mechaniczna, – leczenie uzależnienia nikotynowego, – leczenie dietetyczne, – leczenie uzdrowiskowe. <p>2. Rola pielęgniarki w leczeniu pacjenta z POChP.</p>
<p>Wykaz literatury podstawowej i uzupełniającej obowiązującej do zaliczenia danego modułu</p>	<p>Literatura podstawowa:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Górski J. (red.): <i>Fizjologia człowieka</i>. PZWL, Warszawa 2010 2. Kowalski J., Koziorowski A., Radwan L.: <i>Ocena czynności płuc w chorobach układu oddechowego</i>. Wyd. Borgis, Warszawa 2004 3. Śliwiński P., Górecka G., Jassem E., Pierzchała W.: „Zalecenia Polskiego Towarzystwa Chorób Płuc dotyczące rozpoznawania i leczenia przewlekłej obturacyjnej choroby płuc” <i>Pneumonologia i Alergologia Polska</i> 2014, tom 82, nr 3, strony 227–263 <p>Literatura uzupełniająca:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Światowa strategia rozpoznawania, leczenia i prewencji przewlekłej obturacyjnej choroby płuc . Podręczny przewodnik rozpoznawania, leczenia i prewencji przewlekłej obturacyjnej choroby płuc, Poradnik dla pracowników służby zdrowia. Aktualizacja 2015, Medycyna Praktyczna, Kraków 2015 2. Górecka D., Puścińska E.: <i>Profilaktyka przewlekłej obturacyjnej choroby płuc</i>. <i>Pneumonol. Alergol. Pol.</i> 2011; 79, 3: 239–245
<p>Wymiar, zasady i forma odbywania staży, w przypadku gdy program kształcenia przewiduje</p>	<p>Nie dotyczy</p>

5.2. MODUŁ II

Nazwa modułu	BADANIE SPIROMETRYCZNE – WYKONANIE I WSTĘPNA OCENA
Cel kształcenia	Przygotowanie pielęgniarki do wykonania badania spirometrycznego oraz wstępnej oceny wyniku badania.
Efekty kształcenia dla modułu	<p>W wyniku kształcenia uczestnik kursu:</p> <p>W zakresie wiedzy:</p> <p>W22. wymienia elementy wyposażenia pracowni spirometrycznej;</p> <p>W23. wymienia leki stosowane przy wykonywaniu badania spirometrycznego;</p> <p>W24. opisuje budowę i działanie spirometru;</p> <p>W25. omawia zasady kontroli jakości funkcjonowania sprzętu stosowanego do badań spirometrycznych;</p> <p>W26. wymienia wskazania i przeciwwskazania do spirometrii;</p> <p>W27. omawia zasady prawidłowego wykonania badania spirometrycznego;</p> <p>W28. wymienia czynniki utrudniające poprawne przeprowadzenie badania;</p> <p>W29. omawia przyczyny uzyskiwania nieprawidłowych wyników badania spirometrycznego;</p> <p>W30. omawia parametry badania spirometrycznego;</p> <p>W31. zna wartości należne dla badań spirometrycznych;</p> <p>W32. opisuje zasady higieny i kontroli transmisji zakażeń.</p> <p>W zakresie umiejętności potrafi:</p> <p>U14. przygotować spirometr do wykonania badania;</p> <p>U15. przeprowadzić kontrolę jakości funkcjonowania sprzętu stosowanego do badań spirometrycznych;</p> <p>U16. przeprowadzić wywiad z pacjentem przed przeprowadzeniem badania;</p> <p>U17. przygotować pacjenta do badania spirometrycznego;</p> <p>U18. zidentyfikować czynniki utrudniające poprawne przeprowadzenie badania;</p> <p>U19. wykonać badanie spirometryczne i dokonać wstępnej oceny wyniku;</p> <p>U20. udokumentować wykonane badanie;</p> <p>U21. przestrzegać zasad higieny i kontroli transmisji zakażeń.</p> <p>W zakresie kompetencji społecznych:</p> <p>K1. przestrzega zasad etyki zawodowej;</p> <p>K2. systematycznie wzbogaca swoją wiedzę zawodową i umiejętności w celu zapewnienia wysokiej jakości</p>

CENTRUM KSZTAŁCENIA PODYPLOMOWEGO PIEŁĘGNIAREK I POŁOŻNYCH

	<p>świadczonej opieki pielęgniarskiej; K3. przestrzega tajemnicy zawodowej; K4. przestrzega praw pacjenta; K5. wykazuje się odpowiedzialnością w wykonywaniu świadczeń zdrowotnych i powierzonych obowiązków; K6. wykazuje umiejętność pracy w zespole interdyscyplinarnym.</p>
Kwalifikacje osób prowadzących kształcenie	<p>Wykładowcą może być osoba mająca nie mniej niż 5-letni staż zawodowy w zakresie odpowiadającym tematyce prowadzonych zajęć oraz spełnia, co najmniej jeden z warunków:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Pielęgniarka: <ol style="list-style-type: none"> 1) stopień naukowy doktora; 2) tytuł magistra pielęgniarstwa; 3) tytuł licencjata pielęgniarstwa i: <ol style="list-style-type: none"> a) tytuł specjalisty w dziedzinie pielęgniarstwa zachowawczego/internistycznego <u>lub</u> b) ukończony kurs kwalifikacyjny w dziedzinie pielęgniarstwa zachowawczego/internistycznego <u>lub</u> c) ukończony kurs specjalistyczny <i>Opieka nad pacjentem z przewlekłą obturacyjną chorobą płuc (POChP), Wykonanie badania spirometrycznego;</i> 4) tytuł magistra w dziedzinie mającej zastosowanie w ochronie zdrowia i tytuł specjalisty w dziedzinie pielęgniarstwa zachowawczego/internistycznego. 2. Lekarz specjalista lub specjalizujący się w dziedzinie chorób płuc – do realizacji zagadnień klinicznych.
Wymagania wstępne	–
Rodzaj i liczba godzin zajęć dydaktycznych wymagających bezpośredniego udziału prowadzącego zajęcia	<p>Wykład – 11 godz. Staż – 25 godz.</p>
Stosowane metody dydaktyczne	Wykład informacyjny, konwersatoryjny, dyskusja dydaktycznej, opis, wyjaśnianie, pokaz z instruktazem.
Stosowane środki dydaktyczne	Sprzęt multimedialny, plansze poglądowe, schematy graficzne.
Metody sprawdzania efektów	W zakresie wiedzy i umiejętności – ustala Organizator kształcenia.

<p>kształcenia uzyskanych przez uczestnika kursu i warunki zaliczenia modułu</p>	<p>W zakresie kompetencji społecznych – obserwacja uczestnicząca.</p>
<p>Treści modułu kształcenia</p>	<p>1. Wyposażenie pracowni – 1 godz.</p> <ul style="list-style-type: none"> – w sprzęt służący do wykonania badania spirometrycznego: <ul style="list-style-type: none"> • spirometr (z instrukcją obsługi i certyfikatem CE), • spejsery do podawania leków, • ustniki, klips na nos, – środki farmakologiczne – leki rozszerzające oskrzela, – preparaty do dezynfekcji powierzchni, sprzętu, rąk, – inne. <p>2. Charakterystyka i opis działania spirometru – 3 godz.</p> <ul style="list-style-type: none"> – rodzaje spirometrów, – mechanizm działania, – zasady kontroli jakości funkcjonowania sprzętu (kontrola prawidłowego funkcjonowania, kontrola szczelności układu połączeń, kalibracja). <p>3. Wskazania i przeciwwskazania do spirometrii - 1 godz.</p> <ul style="list-style-type: none"> – wskazania: <ul style="list-style-type: none"> • diagnostyka; • monitorowanie terapii; • orzecznictwo lekarskie; • badania epidemiologiczne. – przeciwwskazania: <ul style="list-style-type: none"> • względne; • bezwzględne. <p>4. Rodzaje badań spirometrycznych – 1 godz.</p> <ul style="list-style-type: none"> – spirometria statyczna;

	<ul style="list-style-type: none"> – spirometria dynamiczna. <p>5. Zasady prawidłowego wykonania spirometrii – 1 godz.</p> <ul style="list-style-type: none"> – przygotowanie pacjenta, – przeprowadzanie instruktażu dotyczącego techniki wykonania badania, – wprowadzenie danych pacjenta (wiek, waga, wzrost), – poprawne wykonanie badania – kryteria prawidłowego wykonania spirometrii (akceptowalność, powtarzalność), – postępowanie pielęgniarskie po badaniu, – dokumentowanie wykonania badania spirometrycznego. <p>6. Sytuacje trudne związane z poprawnym wykonaniem badania spirometrycznego – 0,5 godz.</p> <ul style="list-style-type: none"> – wiek osoby badanej, – stopień ciężkości choroby, – zaburzenia słuchu i mowy, – zaburzenia psychiczne, <p>7. Parametry badania spirometrycznego - 2 godz.</p> <ul style="list-style-type: none"> – FVC – natężona pojemność życiowa, – FEV₁ – natężona objętość wydechowa pierwszosekundowa, – FEV₁/FVC (wskaźnik Tiffeneau), – PIF – szczytowy przepływ wdechowy, – inne. <p>8. Wstępna ocena wyników badania spirometrycznego – 1 godz.</p> <ul style="list-style-type: none"> – algorytm oceny, – typy zaburzeń czynnościowych układu oddechowego, – kryteria ciężkości POChP. <p>9. Przestrzeganie higieny, kontrola transmisji zakażeń - 0,5 godz.</p> <ul style="list-style-type: none"> – drogi przenoszenia infekcji; – zasady higieny; – dodatkowe środki ostrożności dotyczące pacjentów z rozpoznanymi infekcjami.
--	---

<p>Wykaz literatury podstawowej i uzupełniającej, obowiązującej do zaliczenia danego modułu</p>	<p>Literatura podstawowa:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Boros P., Franczuk M., Wesołowski S.: <i>Zasady interpretacji wyników badania spirometrycznego.</i> „Pneumonologia i Alergologia Polska” 2006, 74, Suplement 1 2. Boros P, Kowalski J.: <i>Jak prawidłowo oceniać wyniki badań czynnościowych układu oddechowego?</i> „Pneumonologia i Alergologia Polska” 2000;68:299–302 3. Lubiński W., Zielonka T.M., Gutkowski P. <i>Badanie spirometryczne. Zasady wykonywania i interpretacji.</i> Wydawca Górnicki, 2010 <p>Literatura uzupełniająca:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Zieliński J.: <i>Badanie spirometryczne w praktyce lekarskiej.</i> Medycyna Praktyczna, Kraków 2000 2. <i>Światowa strategia rozpoznawania, leczenia i prewencji przewlekłej obturacyjnej choroby płuc.</i> „Medycyna Praktyczna” 2009/06
<p>Wymiar, zasady i forma odbywania staży, w przypadku, gdy program kształcenia przewiduje</p>	<p>Staż: Pracownia spirometryczna albo Pracownia badań czynnościowych układu oddechowego – 25 godzin.</p>

5.3. MODUŁ III

Nazwa modułu	KOMPLEKSOWA OPIEKA NAD PACJENTEM Z POChP
Cel kształcenia	Przygotowanie pielęgniarki do sprawowania kompleksowej opieki nad pacjentem z POChP
Efekty kształcenia dla modułu	<p>W wyniku kształcenia uczestnik kursu:</p> <p>W zakresie wiedzy:</p> <p>W33. określa cele opieki pielęgniarskiej w POChP;</p> <p>W34. określa zakres informacji niezbędnych do sformułowania diagnozy pielęgniarskiej;</p> <p>W35. omawia zakres działań opiekuńczo-pielęgnacyjnych podejmowanych wobec chorego z POChP;</p> <p>W36. charakteryzuje zadania pielęgniarki w terapii pacjenta z POChP;</p> <p>W37. omawia formy i sposoby udzielania wsparcia choremu z POChP (wsparcie emocjonalne, informacyjne, instrumentalne);</p> <p>W38. zna metody oceny działań pielęgniarskich;</p> <p>W39. omawia dokumentację pielęgniarską prowadzoną u pacjenta z POChP;</p> <p>W40. charakteryzuje cele i istotę rehabilitacji pulmonologicznej;</p> <p>W41. omawia zasady doboru ćwiczeń oddechowych w oparciu o parametry oddechowe i testy czynnościowe;</p> <p>W42. przedstawia ćwiczenia kontrolowanego oddychania;</p> <p>W43. wymienia sposoby mechanicznego wspomaganie w usuwaniu wydzieliny z dróg oddechowych;</p> <p>W44. omawia działania sprzyjające relaksacji i wyciszeniu chorego;</p> <p>W45. charakteryzuje pozycje ciała niwelujące duszność i umożliwiające wypoczynek;</p> <p>W46. charakteryzuje rodzaje wsparcia udzielanego pacjentowi w celu aktywizowania do wykonywania ćwiczeń.</p> <p>W47. opisuje formy edukacji zdrowotnej, metody i środki dydaktyczne stosowane w edukacji pacjentów z POChP;</p> <p>W48. określa rolę pielęgniarki w edukacji zdrowotnej chorego z POChP i/lub jego rodziny;</p> <p>W49. omawia obszary edukacji w POChP;</p> <p>W50. wyjaśnia znaczenie edukacji zdrowotnej w procesie terapeutycznym chorego z POChP.</p> <p>W zakresie umiejętności potrafi:</p> <p>U22. gromadzić dane o stanie pacjenta;</p> <p>U23. rozpoznawać problemy opiekuńczo-pielęgnacyjne pacjenta wynikające z dysfunkcji układu oddechowego;</p> <p>U24. opracować indywidualne plany opieki i wdrażać zaplanowane działania;</p>

	<p>U25. ocenić stopień osiągnięcia celów krótko - i długoterminowych w realizacji planu opieki;</p> <p>U26. dokumentować podejmowane działania pielęgniarskie.</p> <p>U27. dobrać ćwiczenia oddechowe w oparciu o parametry oddechowe i testy czynnościowe;</p> <p>U28. przygotować pacjenta do ćwiczeń i nadzorować prawidłowość wykonywanych ćwiczeń i zabiegów rehabilitacyjnych (fizjoterapia klatki piersiowej, drenaż ułożeniowy, działania przyrządowe z wykorzystaniem trenażerów i sprzętów ułatwiających ewakuację wydzieliny);</p> <p>U29. zaplanować proces edukacji z uwzględnieniem wszystkich jego etapów;</p> <p>U30. opracować indywidualny program edukacji dla pacjenta z POChP i/lub jego rodziny;</p> <p>U31. edukować chorego z POChP i/lub jego rodzinę w zakresie systematycznego prowadzenia samokontroli;</p> <p>U32. edukować chorego i jego rodzinę w zakresie prawidłowego przyjmowania leków wziewnych;</p> <p>U33. przygotować chorego z POChP i jego rodzinę do realizowania elementów rehabilitacji pulmonologicznej;</p> <p>U34. motywować chorego z POChP do porzucenia nałogu tytoniowego i utrzymania abstynencji nikotynowej;</p> <p>U35. edukować chorego z POChP w zakresie prawidłowego reagowania w sytuacji zaostrzenia choroby;</p> <p>U36. poinstruować chorego z POChP i/lub jego rodzinę o działaniach zmniejszających ryzyko wystąpienia infekcji;</p> <p>U37. edukować pacjenta w zakresie prawidłowego trybu życia zalecanego w POChP;</p> <p>U38. udzielać informacji w zakresie możliwości pozyskiwania sprzętu rehabilitacyjnego i wyrobów medycznych objętych świadczeniem gwarantowanym.</p> <p>W zakresie kompetencji społecznych:</p> <p>K1. przestrzega zasad etyki zawodowej;</p> <p>K2. systematycznie wzbogaca swoją wiedzę zawodową i umiejętności w celu zapewnienia wysokiej jakości świadczonej opieki pielęgniarskiej;</p> <p>K3. przestrzega tajemnicy zawodowej;</p> <p>K4. przestrzega praw pacjenta;</p> <p>K5. wykazuje się odpowiedzialnością w wykonywaniu świadczeń zdrowotnych i powierzonych obowiązków;</p> <p>K6. wykazuje umiejętność pracy w zespole interdyscyplinarnym.</p>
<p>Kwalifikacje osób prowadzących kształcenie</p>	<p>Wykładowcą może być osoba mająca nie mniej niż 5-letni staż zawodowy w zakresie odpowiadającym tematyce prowadzonych zajęć oraz spełnia, co najmniej jeden z warunków:</p> <p>1. Pielęgniarka:</p> <p>1) stopień naukowy doktora;</p>

CENTRUM KSZTAŁCENIA PODYPLOMOWEGO PIEŁĘGNIAREK I POŁOŻNYCH

	<p>2) tytuł magistra pielęgniarstwa; 3) tytuł licencjata pielęgniarstwa i: a) tytuł specjalisty w dziedzinie promocji zdrowia i edukacji zdrowotnej lub pielęgniarstwa zachowawczego/internistycznego lub geriatrycznego lub opieki długoterminowej/przewlekłe chorych i niepełnosprawnych <u>lub</u> b) ukończony kurs kwalifikacyjny w dziedzinie promocji zdrowia i edukacji zdrowotnej lub pielęgniarstwa zachowawczego/internistycznego lub geriatrycznego lub opieki długoterminowej/przewlekłe chorych i niepełnosprawnych <u>lub</u> c) ukończony kurs specjalistyczny <i>Opieka nad pacjentem z przewlekłą obturacyjną chorobą płuc (POChP)</i>; 4) tytuł magistra w dziedzinie mającej zastosowanie w ochronie zdrowia i tytuł specjalisty w dziedzinie promocji zdrowia i edukacji zdrowotnej lub pielęgniarstwa zachowawczego/internistycznego lub geriatrycznego lub opieki długoterminowej/przewlekłe chorych i niepełnosprawnych. 2. Posiada ukończone studia wyższe na kierunku mającym zastosowanie w ochronie zdrowia lub inne merytoryczne kwalifikacje odpowiadające tematyce prowadzonych zajęć, np. magister rehabilitacji/fizjoterapii, magister zdrowia publicznego o specjalności edukatora zdrowia, magister psychologii.</p>
Wymagania wstępne	–
Rodzaj i liczba godzin zajęć dydaktycznych wymagających bezpośredniego udziału prowadzącego zajęcia	Wykład – 16 godz. Warsztaty – 2 godz. Staż– 53 godz.
Stosowane metody dydaktyczne	Wykład informacyjny, wykład konwersatoryjny, dyskusja dydaktyczna, warsztaty (studium przypadku, scenki na podstawie scenariuszy, praca w małych grupach), zajęcia stażowe.
Stosowane środki dydaktyczne	Sprzęt multimedialny, kwestionariusze służące ocenie stanu chorego, skala duszności mMRC, test uzależnienia od nikotyny (wg Fagerströma), test motywacji do zaprzestania palenia (wg Schneider), opisy przypadków, plansze dydaktyczne, film instruktażowy.
Metody sprawdzania efektów kształcenia uzyskanych przez	W zakresie wiedzy i umiejętności – ustala Organizator kształcenia. W zakresie kompetencji społecznych – obserwacja uczestnicząca.

uczestnika kursu i warunki zaliczenia modułu	
Treści modułu kształcenia	<p>I. Pielęgnowanie pacjenta z przewlekłą obturacyjną chorobą płuc - 3 godz.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Zebranie informacji niezbędnych do sformułowania diagnozy pielęgniarskiej u pacjentów z POCHP (z uwzględnieniem stanu klinicznego, wieku i sprawności pacjenta oraz zapotrzebowania na opiekę pielęgniarską). 2. Sformułowanie diagnozy pielęgniarskiej oraz zakresu interwencji pielęgniarskich specyficznych dla pacjentów z POCHP. 3. Opracowanie indywidualnego planu opieki dla chorego z POChP. 4. Sprawowanie opieki nad pacjentem z POChP z różnym stopniem nasilenia objawów: <ul style="list-style-type: none"> – przygotowanie chorego do prawidłowego przyjmowania leków wziewnych z uwzględnieniem specyfiki różnych typów urządzeń, – przygotowanie pacjenta oraz sprzętu do tlenoterapii, – pomoc w wykonywaniu czynności samoopiekuńczych – ograniczanie wysiłku bez ograniczania samodzielności, – zapewnienie komfortu i bezpieczeństwa fizycznego, – zapewnienie wsparcia w chorobie. 5. Ocena skuteczności działań pielęgniarskich. 6. Dokumentacja procesu pielęgnowania. 7. Poprawa jakości życia. 8. Działania pielęgniarki w sytuacji zagrożenia życia pacjenta. <p>II. Rehabilitacja pulmonologiczna – 5 godz.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Cele i zakres rehabilitacji pulmonologicznej. 2. Poprawa komfortu życia chorego z POChP poprzez rehabilitację pulmonologiczną. 3. Dobór rodzaju i intensywności ćwiczeń oddechowych w oparciu o parametry oddechowe i testy czynnościowe. 4. Ćwiczenia kontrolowanego oddychania: <ul style="list-style-type: none"> – oddychanie przez zasnurowane usta, – czynny wydech,

	<ul style="list-style-type: none"> – oddychanie przeponowe, – trening mięśni oddechowych - oddychanie z oporowanym wdechem, trenażery oddechu – Power - Breathe, Treshold, Pulmo-Gain CA-MI. <p>5. Techniki mechanicznego wspomagania w usuwaniu wydzieliny z dróg oddechowych:</p> <ul style="list-style-type: none"> – techniki efektywnego kaszlu, – drenaż ułożeniowy, – fizjoterapia klatki piersiowej (oklepywanie, wibracja), – działania przyrządowe wspomagające ewakuację wydzieliny (drenaż PEP, PARI-PEP system). <p>6. Działania sprzyjające relaksacji i wyciszeniu chorego.</p> <p>7. Pozycje zmniejszające duszność i ułatwiające odpoczynek.</p> <p>8. Wsparcie pacjenta i aktywizowanie do wykonywania ćwiczeń w różnych stopniach zaawansowania POChP.</p> <p>III. Edukacja zdrowotna w POChP - 8 godz. wykład, 2 godz. warsztaty</p> <p>1. Formy, metody, środki dydaktyczne i ich zastosowanie w edukacji chorych z POChP.</p> <p>2. Potrzeby edukacyjne pacjenta z POChP.</p> <p>3. Obszary edukacji pacjentów z POChP i ich rodzin:</p> <ul style="list-style-type: none"> – samokontrola kondycji zdrowotnej, – prawidłowe przyjmowanie leków, – ćwiczenia wspomagające funkcjonowanie układu oddechowego i techniki wspomagające ewakuację wydzieliny z drzewa oskrzelowego, – szkodliwość palenia tytoniu oraz wpływu dymu tytoniowego na przebieg POChP i skuteczność terapii, metody walki z nikotynizmem, podtrzymywanie abstynencji nikotynowej, – postępowanie w zaostrzeniach schorzenia, – działania zmniejszające ryzyko infekcji, – tryb życia (żywienie, aktywność fizyczna, proporcje snu i czuwania, radzenie sobie ze stresem, depresją), – możliwość pozyskania sprzętu rehabilitacyjnego i wyrobów medycznych objętych świadczeniem gwarantowanym. <p>4. Zasady realizacji działań edukacyjnych wobec pacjenta z POChP i jego rodziny.</p> <p>5. Znaczenie edukacji zdrowotnej w procesie terapeutycznym POChP.</p>
--	---

<p>Wykaz literatury podstawowej i uzupełniającej obowiązującej do zaliczenia danego modułu</p>	<p>Literatura podstawowa:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Jassem E.: <i>Chorzy z przewlekłą obturacyjną chorobą płuc, (POCHP) w opiece lekarza rodzinnego.</i> Pneumonol. Alergol. Pol., 2014, 82; supl. 2: 11–21 2. Jurkowska G., Łagoda K. (red.): <i>Pielęgniarstwo internistyczne. Podręcznik dla studiów medycznych.</i> PZWL, Warszawa 2011 3. Kędziora-Kornatowska K., Muszaliak M. (red.): <i>Repetitorium z pielęgniarstwa.</i> PZWL, Warszawa 2015 4. Farnik M., Trzaska-Sobczak M., Jastrzębski D., Pierzchała W.: <i>Rehabilitacja w chorobach układu oddechowego,</i> ŚAM 2009 5. Włoch T., Bromboszcz J. (red.): <i>Rehabilitacja pulmonologiczna – wytyczne AACVPR do programów rehabilitacji pulmonologicznej,</i> Wyd. Elipsa, Kraków 2012 6. Sierakowska M., Wrońska I. (red.): <i>Edukacja zdrowotna w praktyce pielęgniarstwa.</i> PZWL, Warszawa 2014 <p>Literatura uzupełniająca:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Hodder R., Lightstone S., wydanie polskie pod redakcją A. Doboszyńskiej, E. Świetlik.: <i>Mój każdy oddech. Poradnik, jak żyć z POChP.</i> Wyd. Termedia, Poznań 2013 2. Similowski T.: <i>POChP Przewlekła Obturacyjna Choroba Płuc.</i> Wyd. Urban&Partner, Wrocław 2012 3. Zieliński J.: <i>Jak radzić sobie z POChP.</i> Wyd. Lekarskie PZWL, Warszawa 2011 4. Woynarowska B.: <i>Edukacja zdrowotna. Podręcznik akademicki.</i> Wyd. Naukowe PWN, Warszawa 2012
<p>Wymiar, zasady i forma odbywania staży, w przypadku, gdy program kształcenia przewiduje</p>	<p>Staż:</p> <p>Oddział chorób płuc albo Oddział chorób wewnętrznych (realizujący świadczenia zdrowotne na rzecz pacjentów z POChP) - 35 godz.</p> <p>Oddział rehabilitacji pulmonologicznej albo Oddział chorób płuc albo Oddział chorób wewnętrznych (prowadzący rehabilitację pulmonologiczną na rzecz pacjentów z POChP) - 18 godz.</p>

5.4. MODUŁ IV

Nazwa modułu	DOMOWE LECZENIE TLENEM (DLT)
Cel kształcenia	Przygotowanie pielęgniarki do udzielania świadczeń związanych z domowym leczeniem tlenem.
Efekty kształcenia dla modułu	<p>W wyniku kształcenia uczestnik kursu:</p> <p>W zakresie wiedzy:</p> <p>W51. charakteryzuje formalno-prawne podstawy domowego leczenia tlenem;</p> <p>W52. omawia zastosowanie tlenu jako środka leczniczego wykorzystywanego w terapii zaawansowanej POChP i efekty jego działania;</p> <p>W53. wymienia wskazania do zastosowania przewlekłej tlenoterapii;</p> <p>W54. wymienia i omawia budowę stosowanych źródeł tlenu w domowym leczeniu tlenem;</p> <p>W55. charakteryzuje problemy psychospołeczne chorych poddawanych domowemu leczeniu tlenem;</p> <p>W56. zna zasady prowadzenia domowej tlenoterapii;</p> <p>W57. omawia kryteria i narzędzia stosowane w ocenie stanu pacjenta leczonego tlenem w warunkach domowych;</p> <p>W58. przedstawia znaczenie edukacji pacjenta z POChP w zakresie DLT.</p> <p>W zakresie umiejętności potrafi:</p> <p>U39. przygotować chorego i jego rodzinę do DLT;</p> <p>U40. nauczyć chorego i jego rodzinę obsługi źródeł tlenu;</p> <p>U41. wskazać działania terapeutyczne i niepożądane wynikające z przewlekłego stosowania tlenu;</p> <p>U42. wykonać test kontrolny w kierunku abstynencji nikotynowej z użyciem smokerlyzera;</p> <p>U43. oceniać skuteczność tlenoterapii w opiece domowej na podstawie stosowanych kryteriów;</p> <p>U44. wykonać okresową kontrolę przyjmowania tlenu (sprawdzenie licznika zużytego tlenu, obliczanie średniego zużycia tlenu w l/dobę);</p> <p>U45. prowadzić dokumentację domowego leczenia tlenem.</p> <p>W zakresie kompetencji społecznych:</p> <p>K1. przestrzega zasad etyki zawodowej;</p> <p>K2. systematycznie wzbogaca swoją wiedzę zawodową i umiejętności w celu zapewnienia wysokiej jakości świadczonej opieki pielęgniarskiej;</p> <p>K3. przestrzega tajemnicy zawodowej;</p>

CENTRUM KSZTAŁCENIA PODYPLOMOWEGO PIEŁĘGNIAREK I POŁOŻNYCH

	<p>K4. przestrzega praw pacjenta;</p> <p>K5. wykazuje się odpowiedzialnością w wykonywaniu świadczeń zdrowotnych i powierzonych obowiązków;</p> <p>K6. wykazuje umiejętność pracy w zespole interdyscyplinarnym.</p>
<p>Kwalifikacje osób prowadzących kształcenie</p>	<p>Wykładowcą może być osoba mająca nie mniej niż 5-letni staż zawodowy w zakresie odpowiadającym tematyce prowadzonych zajęć oraz spełnia, co najmniej jeden z warunków:</p> <p>1. Pielęgniarka:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) stopień naukowy doktora; 2) tytuł magistra pielęgniarstwa; 3) tytuł licencjata pielęgniarstwa i: <ol style="list-style-type: none"> a) tytuł specjalisty w dziedzinie pielęgniarstwa zachowawczego/internistycznego lub geriatrycznego lub opieki długoterminowej/przewlekłe chorych i niepełnosprawnych lub opieki paliatywnej <u>lub</u> b) ukończony kurs kwalifikacyjny w dziedzinie pielęgniarstwa zachowawczego/internistycznego lub geriatrycznego lub opieki długoterminowej/przewlekłe chorych i niepełnosprawnych lub opieki paliatywnej <u>lub</u> c) ukończony kurs specjalistyczny <i>Opieka nad pacjentem z przewlekłą obturacyjną chorobą płuc (POChP)</i>; 4) tytuł magistra w dziedzinie mającej zastosowanie w ochronie zdrowia i tytuł specjalisty w dziedzinie pielęgniarstwa zachowawczego/internistycznego lub geriatrycznego lub opieki długoterminowej/przewlekłe chorych i niepełnosprawnych lub opieki paliatywnej. <p>2. Lekarz specjalista lub specjalizujący się w dziedzinie chorób płuc lub chorób wewnętrznych – do realizacji zagadnień klinicznych.</p>
<p>Wymagania wstępne</p>	<p>–</p>
<p>Rodzaj i liczba godzin zajęć dydaktycznych wymagających bezpośredniego udziału prowadzącego zajęcia</p>	<p>Wykład – 10 godz.</p> <p>Staż – 18 godz.</p>
<p>Stosowane metody dydaktyczne</p>	<p>Wykład informacyjny, konwersatoryjny, elementy dyskusji dydaktycznej, opis i wyjaśnianie, pokaz, instruktaż, praca z dokumentacją, testami, skalami (zajęcia stażowe).</p>

Stosowane środki dydaktyczne	Sprzęt multimedialny, plansze poglądowe, sprzęt do tlenoterapii domowej, formularze skal (Barthel, ADL, IADL, mMRC, Borga, CAT, skale jakości życia np. Kwestionariusz Szpitala Św. Jerzego).
Metody sprawdzania efektów kształcenia uzyskanych przez uczestnika kursu i warunki zaliczenia modułu	<p>W zakresie wiedzy i umiejętności – ustala Organizator kształcenia.</p> <p>W zakresie kompetencji społecznych – obserwacja uczestnicząca.</p>
Treści modułu kształcenia	<p>I. Domowe leczenie tlenem (DLT) – 3 godz.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Podstawy formalno-prawne domowego leczenia tlenem. 2. Kwalifikacja pacjentów do przewlekłej terapii tlenem: <ul style="list-style-type: none"> – kryteria: utrzymująca się hipoksemia, zmiany radiologiczne, gazometryczne, elektrokardiograficzne, w morfologii krwi; – narzędzia: skale CAT, mMRC, Borga, Kwestionariusz Szpitala Św. Jerzego, skala Barthel, ADL, IADL, skala odżywienia. 3. Ocena skuteczności DLT. 4. Dokumentacja przebiegu domowego leczenia tlenem (karta kwalifikacji pacjenta do DLT, umowa użyczenia źródła tlenu, oświadczenie o odbyciu szkolenia w zakresie używania tlenu). <p>II. Przewlekłe leczenie tlenem w POChP – 4 godz.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Tlen jako środek leczniczy. 2. Terapeutyczne i niepożądane efekty działania tlenu. 3. Źródła tlenu stosowane w tlenoterapii domowej (stacjonarne koncentratory tlenu, przenośne źródła tlenu), obsługa sprzętu i osprzęt używany w DLT. 4. Wymogi i zasady przewlekłego stosowania tlenu warunkujące jego skuteczność. 5. Problemy pacjenta i jego rodziny wynikające z DLT. <p>III. Rola i udział pielęgniarki w DLT – 3 godz.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Edukacja chorego i jego rodziny w zakresie przewlekłego stosowania tlenu w warunkach domowych. 2. Monitorowanie i ocena skuteczności tlenoterapii domowej z wykorzystaniem przyjętych kryteriów i narzędzi oceny. 3. Kontrola abstynencji nikotynowej – smokerlyzer.

<p>Wykaz literatury podstawowej i uzupełniającej obowiązującej do zaliczenia danego modułu</p>	<p>Literatura podstawowa:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Czajkowska-Malinowska M., Połtyn B., Ciesielska A., Kruża K., Jesionka P.: <i>Porównanie wyników domowego leczenia tlenem u chorych leczonych sekwencyjnie za pomocą stacjonarnego i przenośnego źródła tlenu</i>. Pneumonol. Alergol. Pol., 2012, 80,4:308-316 2. Jassem E. i zespół ekspercki PTChP.: <i>Zalecenia Polskiego Towarzystwa Chorób Płuc dotyczące opieki paliatywnej w przewlekłych chorobach płuc</i>. Pneumonol. Alergol. Pol., 2012; 80, 1: 41–64 3. Śliwiński P., Górecka D., Jassem E., Pierzchała W.: <i>Zalecenia Polskiego Towarzystwa Chorób Płuc dotyczące rozpoznawania i leczenia przewlekłej obturacyjnej choroby płuc</i>. Pneumonol. Alergol. Pol., 2014, 82, 3: 227–263 4. Zarządzenie Prezesa NFZ Nr 88/2013/DSOZ z dnia 18.12.2013 r., zał. Nr 4, Biuletyn Informacji Publicznej NFZ 5. Zieliński J., Borak – Kwapisz J.: <i>Jak zwiększyć skuteczność domowego leczenia tlenem (DLT)?</i> Pneumonol. Alergol. Pol., 2012; 80, 4: 287–291 <p>Literatura uzupełniająca:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Kuźniar T., Patkowski J.: <i>Kwestionariusz Szpitala Św. Jerzego (St. Georges Respiratory Questionnaire) jako narzędzie jakości życia w chorobach układu oddechowego</i>, Polskie Archiwum Medycyny Wewnętrznej, 2000, CIV, 1(7): 401-412
<p>Wymiar, zasady i forma odbywania staży, w przypadku, gdy program kształcenia przewiduje</p>	<p>Staż: Poradnia domowego leczenia tlenem albo Zakład opieki paliatywnej (prowadzący tlenoterapię w warunkach domowych) albo Zakład opiekuńczo-leczniczy (z zakontraktowanym świadczeniem w zakresie DLT) - 18 godz.</p>

6. PROGRAM ZAJĘĆ PRAKTYCZNYCH

6.1. STAŻ: Pracownia spirometryczna albo Pracownia badań czynnościowych układu oddechowego

Cele stażu: Nabycie umiejętności wykonania badania spirometrycznego i wstępnej oceny wyniku badania.

Wskazówki metodyczne dotyczące realizacji stażu:

Liczba godzin: 25 godz.

Liczebność grupy: do 6 osób

Opiekun stażu: osoba z minimum 3-letnim stażem pracy w przedmiotowym zakresie, spełniająca co najmniej jeden z warunków:

1. Pielęgniarka:

- tytuł magistra pielęgniarstwa;
- tytuł specjalisty w dziedzinie pielęgniarstwa zachowawczego/internistycznego, opieki długoterminowej/przewlekłe chorych i niepełnosprawnych;
- ukończony kurs kwalifikacyjny w dziedzinie pielęgniarstwa zachowawczego/internistycznego, opieki długoterminowej/przewlekłe chorych i niepełnosprawnych;
- ukończony kurs specjalistyczny *Wykonanie badania spirometrycznego* lub *Opieka nad pacjentem z przewlekłą obturacyjną chorobą płuc (POChP)*.

2. Lekarz specjalista lub specjalizujący się w dziedzinie chorób płuc.

Wykaz świadczeń zdrowotnych do zaliczenia na stażu:

1. Przygotowanie pacjenta do badania spirometrycznego.
2. Wykonanie badania spirometrycznego.
3. Wstępna ocena uzyskanego wyniku badania spirometrycznego.

Warunki zaliczenia stażu:

- 100% obecności i aktywność na zajęciach stażowych.
- Zaliczenie świadczeń zdrowotnych.

6.2. STAŻ: Oddział chorób płuc albo Oddział chorób wewnętrznych (realizujący świadczenia zdrowotne na rzecz pacjentów z POChP)

Cel stażu: Doskonalenie umiejętności praktycznych w zakresie opieki nad pacjentem z POChP oraz planowania i realizacji działań edukacyjnych.

Wskazówki metodyczne dotyczące realizacji stażu:

Liczba godzin: 35 godz.

Liczebność grupy: do 6 osób

Opiekun stażu: pielęgniarka z minimum 3-letnim stażem pracy w przedmiotowym zakresie, spełniająca co najmniej jeden z warunków:

- tytuł magistra pielęgniarstwa;
- tytuł specjalisty w dziedzinie promocji zdrowia i edukacji zdrowotnej, pielęgniarstwa zachowawczego/internistycznego,

- geriatrycznego, opieki długoterminowej/przewlekłe chorych i niepełnosprawnych;
- ukończony kurs kwalifikacyjny w dziedzinie promocji zdrowia i edukacji zdrowotnej, pielęgniarstwa zachowawczego/internistycznego, geriatrycznego, opieki długoterminowej/przewlekłe chorych i niepełnosprawnych;
- ukończony kurs specjalistyczny *Opieka nad pacjentem z przewlekłą obturacyjną chorobą płuc (POChP)*.

Wykaz świadczeń zdrowotnych do zaliczenia:

1. Ocena stanu pacjenta i jego wydolności funkcjonalnej.
2. Monitorowanie czynności układu oddechowego.
3. Podawanie leków drogą wziewną.
4. Przygotowanie pacjenta i sprzętu do specyficznych procedur leczniczych (nieinwazyjna wentylacja mechaniczna NIMV).
5. Edukacja pacjenta z POChP i /lub jego rodziny.

Warunki zaliczenia stażu:

- 100% obecności i aktywność na zajęciach stażowych.
- Zaliczenie świadczeń zdrowotnych.

6.3. STAŻ: Oddział rehabilitacji pulmonologicznej albo Oddział chorób płuc albo Oddział chorób wewnętrznych (prowadzący rehabilitację pulmonologiczną pacjentów z POChP)

Cel stażu: Przygotowanie do aktywnego współuczestnictwa w rehabilitacji pulmonologicznej.

Wskazówki metodyczne dotyczące realizacji stażu:

- Liczba godzin: 18 godz.
Liczebność grupy: do 6 osób
Opiekun stażu: osoba z minimum 3-letnim stażem pracy w przedmiotowym zakresie, spełniająca co najmniej jeden z warunków:
1. Pielęgniarka:
    - tytuł magistra pielęgniarstwa;
    - tytuł specjalisty w dziedzinie pielęgniarstwa zachowawczego/internistycznego, geriatrycznego, opieki długoterminowej/przewlekłe chorych i niepełnosprawnych;
    - ukończony kurs kwalifikacyjny w dziedzinie pielęgniarstwa zachowawczego/internistycznego, geriatrycznego, opieki długoterminowej/przewlekłe chorych i niepełnosprawnych;
    - ukończony kurs specjalistyczny *Opieka nad pacjentem z przewlekłą obturacyjną chorobą płuc (POChP)*.
  2. Magister rehabilitacji/fizjoterapii.

Wykaz świadczeń zdrowotnych do zaliczenia na stażu:

1. Ocena wydolności oddechowej pacjenta na potrzeby realizacji elementów rehabilitacji pulmonologicznej.
2. Prowadzenie elementów rehabilitacji przyłóżkowej w zakresie ćwiczeń oddechowych.

3. Podejmowanie bezprzyrzadowych interwencji ułatwiających ewakuację wydzieliny z drzewa oskrzelowego.
4. Edukacja w zakresie przygotowania chorego i/lub jego rodziny do realizowania elementów rehabilitacji pulmonologicznej.

Warunki zaliczenia stażu:

- 100% obecności i aktywność na zajęciach stażowych.
- Zaliczenie świadczeń zdrowotnych.

6.4. STAŻ: Poradnia domowego leczenia tlenem albo Zakład opieki paliatywnej (prowadzący tlenoterapię w warunkach domowych) albo Zakład opiekuńczo-leczniczy (z zakontraktowanym świadczeniem w zakresie DLT)

Cel stażu: Przygotowanie do realizacji świadczenia domowego leczenia tlenem (DLT) u pacjenta z POChP.

Wskazówki metodyczne dotyczące realizacji stażu:

Liczba godzin:	18 godz.
Liczebność grupy:	3-4 osoby.
Opiekun stażu:	pielęgniarka z minimum 3-letnim stażem pracy w przedmiotowym zakresie, spełniająca co najmniej jeden z warunków: <ul style="list-style-type: none"> – tytuł magistra pielęgniarstwa; – tytuł specjalisty w dziedzinie pielęgniarstwa zachowawczego/internistycznego, geriatrycznego, opieki długoterminowej/przewlekle chorych i niepełnosprawnych, opieki paliatywnej; – ukończony kurs kwalifikacyjny w dziedzinie pielęgniarstwa zachowawczego/internistycznego, geriatrycznego, opieki długoterminowej/przewlekle chorych i niepełnosprawnych, opieki paliatywnej; – ukończony kurs specjalistyczny <i>Opieka nad pacjentem z przewlekłą obturacyjną chorobą płuc (POChP)</i>.

Wykaz świadczeń zdrowotnych do zaliczenia:

1. Przygotowanie i wdrożenie pacjenta do DLT.
2. Kontrola prawidłowości stosowania domowej terapii tlenem (sprawdzenie licznika zużytego tlenu, obliczanie średniego zużycia tlenu w l/dobę).
3. Dokonanie oceny skuteczności tlenoterapii.
4. Edukacja w zakresie przygotowania chorego i /lub jego rodziny do stosowania DLT.

Warunki zaliczenia stażu:

- 100% obecności i aktywność na zajęciach stażowych.
- Zaliczenie świadczeń zdrowotnych.

7. WYKAZ ŚWIADCZEŃ ZDROWOTNYCH, DO KTÓRYCH JEST UPRAWNIONA PIEŁĘGNIARKA PO UKOŃCZENIU KURSU SPECJALISTYCZNEGO OPIEKA NAD PACJENTEM Z PRZEWLEKŁĄ OBTURACYJNĄ CHOROBA PŁUC (POChP):

1. Prowadzenie profilaktyki w zakresie POChP.
2. Uczestniczenie w programach profilaktycznych.
3. Opieka nad pacjentem w zakresie wykonywanych badań diagnostycznych.
4. Przygotowanie pacjenta do badania spirometrycznego.
5. Wykonanie badania spirometrycznego i wstępna ocena wyniku badania.
6. Podawanie leków drogą wziewną.
7. Monitorowanie czynności układu oddechowego.
8. Przygotowanie pacjenta i sprzętu do specyficznych procedur leczniczych (nieinwazyjna wentylacja mechaniczna NIMV).
9. Prowadzenie elementów rehabilitacji przyłóżkowej w zakresie ćwiczeń oddechowych.
10. Podejmowanie bezprzrządowych interwencji ułatwiających ewakuację wydzieliny z drzewa oskrzelowego.
11. Przygotowanie i wdrożenie pacjenta do domowego leczenia tlenem.
12. Dokonanie oceny skuteczności DLT.
13. Okresowe monitorowanie prawidłowości tlenoterapii domowej poprzez wyliczenie średniego zużycia tlenu w l/dobę.
14. Edukacja pacjenta z POChP i/lub jego rodziny.

